

Döviz cinsinden alacağın tahsilinde, tahsil tarihinde anapara alacak tutarı üzerinden hesaplanacak kur farkı ile alacağa eklenen önceki dönem adat faizleri üzerinden hesaplanacak kur farkı için fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20462]-35118
Tarih	11.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20462]-35118

11.01.2019

Konu : Anapara Alacak Tutarı ve Alacağa Eklenen Önceki Dönem Adat Faizi
Üzerinden Hesaplanan Kur Farkının Vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; şirketinizin ilişkili kişi kapsamındaki bir grup şirketine borç verdiği, 2014 yılında finansman amaçlı döviz cinsinden verilen söz konusu borcun 2017 yılında tahsil edileceğinden bahisle, tahsil tarihinde anapara alacak tutarı üzerinden hesaplanan kur farkı ile alacağa eklenen önceki dönem (2014-2016) adat faizleri üzerinden hesaplanacak kur farkı için fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı hususunda Başkanlığımızdan bilgi

talep edildiği anlaşılmıştır.

I- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- (10/a) maddesinde; mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,
- (20/1) maddesinde; teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, 20/2 nci maddesinde; bedel deyiminin malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,
- 24 üncü maddesinde; teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri; ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar ve vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin KDV matrahına dahil olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemleri, mezkûr Kanunun (1/1) maddesine göre finansman temin hizmeti olarak değerlendirilmekte ve bu işlemler nedeniyle hesaplanacak faiz tutarı KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun (12/7) maddesi gereğince, örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç, faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan tutarların, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse borç veren nezdinde, örtülü sermaye şartlarının gerçekteği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılması nedeniyle, kurumlarla ilişkili kişiler arasında gerçekteşen ticari faaliyetlerin sonradan Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulanmasında örtülü sermaye olarak değerlendirilerek dağıtılmış kar payı sayılması, KDV açısından işlemin finansman temin hizmeti olmasını etkilememektedir.

Buna göre, ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemlerinden kaynaklanan alacağa eklenen önceki dönem (2014-2016) adet faizleri üzerinden hesaplanacak kur farkı işlemin karşılığını teşkil eden bedele dahil olduğundan KDV'ye tabidir.

Diğer taraftan, ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemlerinden kaynaklanan anapara alacak tutarı üzerinden hesaplanan kur farkı, işlemin karşılığını teşkil eden bedel kapsamında olmadığından, anapara alacak tutarı üzerinden hesaplanan kur farkı üzerinden KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde; bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmış, 229 uncu maddesinde, fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış, 232 nci maddesinde de fatura kullanmak mecburiyetinde olanlar sayılmıştır.

Diğer taraftan, anılan Kanunun 280 inci maddesinde, yabancı paraların borsa rayici ile değerlendirileceği, borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınacağı; yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kurun Maliye Bakanlığınca tespit olunacağı; bu madde hükmünün yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da cari olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemlerinden kaynaklanan anapara alacak tutarı üzerinden hesaplanan kur farkı için fatura düzenleme zorunluluğunuz bulunmamaktadır. Bununla birlikte verdiğiniz finansman hizmeti kapsamında hesapladığınız ve faturalandırdığınız adet faizlerinin tahsili tarihinde hesaplanan kur farkı tutarı için alacaklı olduğunuz ilgili şirketler adına fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026